

1. Що таке домашнє насильство?

Домашнє насильство — це систематичне вчинення фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства одним членом сім'ї стосовно іншого, в тому числі загроза вчинення таких дій.

Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», виділяють наступні форми:

- Фізичне насильство — штовхання, ляпаси, удари, заподіяння болю, утримання проти волі, спричинення тілесних ушкоджень.
- Психологічне насильство — словесні образи, погрози, приниження, ігнорування, переслідування, контроль соціальних зв'язків.
- Економічне насильство — позбавлення житла, їжі, коштів, заборона працювати, примушування до передачі майна.
- Сексуальне насильство — примушення до статевого акту, приниження гідності сексуального характеру, заборона контрацепції.

2. Міфи і правда

Існує багато помилкових уявлень щодо домашнього насильства, які заважають своєчасному реагуванню та захисту постраждалих.

Міф: Якщо не б'є — це не насильство.

Правда: Психологічне, економічне чи сексуальне насильство так само шкодить здоров'ю та добробуту.

Міф: Це особиста справа родини.

Правда: Домашнє насильство — це порушення прав людини. Держава зобов'язана реагувати на нього.

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Національні рекомендації щодо протидії домашньому насильству

Міф: Насильство відбувається лише у маргінальних сім'ях.

Правда: Воно може мати місце в будь-якому соціальному прошарку.

3. Психологія жертви та агресора

Жертва може залишатись у стосунках через страх за себе або дітей, відсутність фінансової незалежності, низьку самооцінку, ізоляцію від соціальних контактів, емоційну залежність, сором чи надію на зміну поведінки агресора.

Агресор часто має бажання домінувати, потребу контролю, відсутність емпатії, минулий досвід насильства в сім'ї. Часто маніпулює, чергуючи агресію з періодами «покаяння».

Важливо розпізнавати цикл насильства: напруга → інцидент → каяття → «медовий місяць» → знову напруга. Цей цикл підтримує ілюзію змін.

4. Юридична сторона

Домашнє насильство є адміністративним та кримінальним правопорушенням.

Відповідальність регулюється:

- ст. 126-1 Кримінального кодексу України;
- Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;
- Кодексом про адміністративні правопорушення (ст. 173-2).

Механізми захисту:

- Виклик поліції (102). Оформлення термінового заборонного припису.
- Подання заяви до суду про обмежувальний припис (заборона наближатись, спілкуватись).
- Безоплатна правова допомога (www.legalaid.gov.ua).
- Тимчасовий притулок для постраждалих.

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Національні рекомендації щодо протидії домашньому насильству

- Соціальні служби можуть надати психологічну та юридичну підтримку.

5. Що робити, якщо...

- Якщо ви перебуваєте в небезпеці — дзвонить 102.
- Якщо є загроза життю — залиште приміщення, зверніться до поліції або притулку.
- Зберіть докази: фото синців, запис голосу, свідків, переписку.
- Напишіть заяву до поліції. Наполягайте на оформленні термінового заборонного припису.
- У разі потреби — зверніться до Центру безоплатної правової допомоги.
- Контакти:
  - Національна гаряча лінія з попередження насильства: 0 800 500 335 (цілодобово).
  - Чат-бот @Police_Helpbot (Telegram).
  - Платформа «Дій Проти Насильства»: dostup.pravo.minjust.gov.ua.

Пам'ятайте: домашнє насильство — це не сором, а злочин. Ви не самі. Держава, громади та служби підтримують вас.

Документ складено відповідно до законодавства України. Затверджено Міністерством соціальн

Дата: 13 травня 2025 року

Підпис: _____